

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 29. novembra 2018. godine
Ref. br.:RK 1290/18

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI53/18

Podnosilac

Hajri Ramadani

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova PML. br. 181/2016
od 13. februara 2017. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Hajri Ramadani, sa prebivalištem u selu Brod, opština Dragaš (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vrhovni sud), PML. br. 181/2016 od 13. februara 2017. godine. Podnosilac zahteva je primio osporenu odluku 19. marta 2017. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke, kojom podnosilac zahteva tvrdi da su mu povređena prava garantovana članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije], članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] i članom 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustava); podnosilac zahteva takođe tvrdi povredu člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članu 22. [Procesuiranje podnesaka], 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).
5. Dana 31. maja 2018. godine, Sud je na administrativnoj sednici usvojio izmenu-dopunu Poslovnika o radu, koji je objavljen u Službenom listu Republike Kosovo 21. juna 2018. godine i stupio na snagu 15 dana nakon njegovog objavljivanja. Shodno tome, tokom razmatranja zahteva, Sud se poziva na pravne odredbe novog Poslovnika na snazi.

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 5. aprila 2018. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 11. aprila 2018. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Ivana Čukalovića za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Arta Rama-Hajrizi i Selvete Gërzhaliu-Krasniqi.
8. Dana 18. aprila 2018. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i dostavio kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
9. Dana 16. juna 2018. godine, okončan je mandat sudijama: Snezhani Botusharovi i Almiru Rodriguesu. Dana 26. juna 2018. godine, okončan je mandat sudijama: Altayu Suroyu i Ivanu Čukaloviću.
10. Dana 9. avgusta 2018. godine, predsednik Republike je imenovao sudije: Bajrama Ljatifića, Safeta Hoxhu, Radomira Labana, Remziju Istrefi-Peci i Nexhmija Rexhepića.

11. Dana 22. avgusta 2018. godine, predsednica Suda je donela odluku o zameni sudije izvestioca, gde je umesto sudije Ivana Čukalovića imenovala sudiju Radomira Labana.
12. Dana 25. septembra 2018. godine, predsednica Suda je imenovala novo Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Arta Rama-Hajrizi (predsedavajuća), Selvete Gërxhaliu- Krasniqi i Bajram Ljatifi.
13. Dana 28. septembra 2018. godine, Sud je tražio od Osnovnog suda u Prizrenu da podnese Sudu povratnicu koja dokazuje kada je podnosilac zahteva primio presudu PML. br. 181/2016 Vrhovnog suda od 13. februara 2017. godine.
14. Dana 4. oktobra 2018. godine, Osnovni sud u Prizrenu je obavestio Suda da je pokušao dva puta da uruči podnosiocu zahteva presudu PML. br. 181/2016 od 13. februara 2017. godine, naime pošiljku su pokušali da uruče 25. februara 2017. godine i 2. marta 2017. godine, ali nisu uspeali, jer se podnosilac zahteva nije nalazio na adresi koju je prijavio Sudu. Osnovni sud dalje pojašnjava da nakon dva pokušaja da uruče gore navedenu odluku, istu su objavili na oglasnoj tabli do 19. marta 2017. godine.
15. Dana 5. novembra 2018. godine, Veće za razmatranje je razmotrio izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

16. Dana 1. decembra 2014. godine, Osnovno tužilaštvo u Prizrenu-Departman za teška krivična dela je podiglo optužnicu sa brojem PP. br. 244/2014 protiv podnosioca zahteva pod osnovanom sumnjom da je izvršio krivično delo "*Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja*" iz člana 422 stav 1 i 2, podstav 2.1 i 2.2 Krivičnog zakonika Republike Kosovo (u daljem tekstu: KZRK).
17. Podnosilac zahteva je, između ostalog, optužen da je povredio Zakon o instituciji obrazovanja, jer nije sproveo odluku ref. 10/14, prot. 96 od 28. aprila 2014. godine Inspektorata za obrazovanje u Prizrenu i nije postupao prema uputstvima datim iz ovog uputstva.
18. Dana 24. decembra 2015. godine, Osnovni sud u Prizrenu-Departman za teška krivična dela je (u daljem tekstu: Osnovni sud), presudom P.br. 275/14 oglasio krivim podnosioca zahteva i osudio na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 1 (jedne) godine, koja se neće izvršiti ako podnosilac ne izvrši neko drugo krivično delo u roku od 2 (dve) godine, podnosiocu zahteva je izrečena i kazna zabranu vršenja funkcija u javnoj administraciji u vremenskom trajanju od 2 (dve) godine.
19. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu Kosova na presudu P.br. 275/14 Osnovnog suda od 24. decembra 2015. godine, tvrdeći bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno utvrđivanje činjeničnog stanja i povredu krivičnog zakonika. S druge strane, Osnovno tužilaštvo u Prizrenu je izjavilo žalbu, tražeći efektivnu kaznu zatvora za podnosioca zahteva.
20. Dana 3. maja 2016. godine, Apelacioni sud Kosova je presudom PAKR.br. 184/2016 odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio presudu

prvostepenog suda. Apelacioni sud Kosova je u svojoj presudi ocenio da je ista jasna, konkretna i razumljiva i da su u obrazloženju dati potrebni razlozi u vezi sa odlučnim činjenicama, pružajući detaljne odgovore na sve navode podnosioca zahteva.

21. Neodređenog datuma, podnosilac je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu Kosova na presudu Osnovnog suda P.br. 275/14 od 24. decembra 2015. godine i presudu Apelacionog suda PAKR.br. 184/2016 od 19. maja 2016. godine, tvrdeći da su ove presude donete uz bitne povrede odredaba krivičnog postupka i povrede krivičnog zakonika.
22. Dana 13. februara 2017. godine, Vrhovni sud Kosova je presudom PML.br. 181/2016 odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti podnet od strane podnosioca zahteva.

Navodi podnosioca

23. Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da mu je presudom PML.br. 181/2016 Vrhovnog suda od 13. februara 2017. godine povređeno pravo garantovano članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije], članom 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] i članom 55. [Ograničenje prava i osnovnih sloboda] Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a.
24. Podnosilac zahteva navodi da je osporenu odluku primio 8. decembra 2017. godine i dalje izjavljuje da su *“Vrhovni sud i Sudovi nižih instanci prilikom odlučivanja za proglašenje krivim podnosioca zahteva, primenili dvostruki standard u slučaju kada nisu prihvatili kao pravični zahtev podnosioca da se utvrdi da li je on imao nadležnosti da primeni odluku izdatu od Inspektorata obrazovanja za poništenje odluke koju je izdao predsednik opštine. Takođe jednakost pred zakonom je ugrožena samom činjenicom da je proglašen krivim na osnovu postupaka drugog optuženog Sh. N.. Ovo iz činjenice da ne postoji krivično delo ako se nije utvrdilo falsifikovanje”*.
25. Podnosilac zahteva dalje navodi da su *“sudovi tri instanci koji su delovali u ovoj stvari bili pristrasni, politički uticajni i nisu odlučili na osnovu utvrđenih činjenica nego na osnovu pretpostavki, i kada predmet optužbe nije postojao [...] Podnosiocu nije omogućeno pravično suđenje i iz činjenice da nezavisno od dokaza koji su bili u njegovu korist, svi su tumačeni na štetu podnosioca zahteva”*. Podnosilac zahteva navodi da mu je zbog odluka redovnih sudova prekinut radni odnos.
26. Podnosilac zahteva traži od Suda da proglasi ništavom presudu PML.br. 181/16 Vrhovnog suda Kosova od 13. februara 2017. godine i vrati presudu na ponovono odlučivanje Vrhovnom sudu.

Prihvatljivost zahteva

27. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti, propisani Ustavom i dalje navedeni Zakonom i Poslovníkom.

28. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

29. S tim u vezi, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena strana i da je iscrpeo sva pravna sredstva na raspolaganju.
30. Sud se takođe poziva na član 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuje:

Član 49
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta...”.

31. Sud se poziva i na pravilo 39 [Kriterijum o prihvatljivosti] (1) (c) Poslovnika, koje propisuje:

1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

(...)

(c) ako je zahtev podnet u roku od četiri meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva [...]”

32. Sud se na početku poziva na datum uručivanja poslednje odluke i datum podnošenja zahteva Sudu da bi ocenio da li je podnosilac podneo zahtev u propisanom roku od 4 (četiri) meseca.
33. S tim u vezi, Sud podseća da je poslednja odluka u slučaju podnosioca zahteva presuda PML. br. 181/2016 Vrhovnog suda od 13. februara 2017. godine.
34. Sud primećuje da podnosilac zahteva navodi da je osporenu odluku primio 8. decembra 2017. godine, ali podnosilac zahteva nije potkrepio taj navod nijednim dokazom, povratnicom ili pismenim dokumentom.
35. Međutim, Sud je uvidom u dodatna dokumenta podneta od strane Osnovnog suda u Prizrenu, u vezi sa datumom prijema osporene odluke, utvrdio da je Osnovni sud u Prizrenu dva puta pokušao da dostavi podnosiocu zahteva osporenu presudu preko pošte.
36. Osnovni sud u Prizrenu je prvo 25. februara 2017. godine pokušao da dostavi osporenu presudu na adresu podnosioca zahteva preko pošte, povratnica je

vraćena Osnovnom sudu u Prizrenu sa obrazloženjem da se podnosilac zahteva preselio zajedno sa porodicom u Prizren.

37. Osnovni sud u Prizrenu je zatim 2. marta 2017. godine pokušao po drugi put da dostavi osporenu odluku na adresu podnosioca zahteva preko pošte, povratnica je vraćena Osnovnom sudu u Prizrenu sa pojašnjenjem da se podnosilac zahteva preselio zajedno sa porodicom u Prištinu.
38. Na osnovu spisa slučaja se jasno primećuje da nije bilo moguće da se podnosilac zahteva nađe na navedenoj adresi, koju je sam podneo Sudu.
39. U skladu sa zakonskim odredbama, Osnovni sud je nakon dva neuspešna pokušaja da dostavi preko pošte presudu PML.br.181/2016 od 13. februara 2017. godine istu objavio na oglasnoj tabli Osnovnog suda i ista je bila objavljena na oglasnoj tabli Osnovnog suda do 19. marta 2017. godine.
40. S tim u vezi, Sud se poziva na odredbe stava 4 člana 478. [Spisi koje lično treba dostaviti] Zakonika o krivičnom postupku br. 04/L-123, koji propisuje:

Član 478

“4. Ako se odluka odnosno žalba ne može uručiti okrivljenom licu zato što je njegova odnosno njena adresa nepoznata, odluka, odnosno žalba će se istaći na oglasnoj tabli suda i po proteku roka od osam (8) dana od dana isticanja smatra se da je dostavljeno izvršeno”.

41. Na osnovu svega napred navedenog, Sud ocenjuje da je Osnovni sud postupao u skladu sa relevantnim zakonskim odredbama.
42. Shodno tome, Sud smatra da je podnosilac zahteva osporenu odluku primio 19. marta 2017. godine, dok je zahtev Sudu podneo 5. aprila 2018. godine, što znači da je zahtev podnosioca podnet van roka koji je propisan zakonom.
43. Sud ponavlja da je svrha zakonskog roka od 4 (četiri) meseca, prema članu 49. Zakona i pravilu 36 (1) (c) Poslovnika, da promoviše pravnu sigurnost, obezbeđujući da se slučajevi koji pokreću ustavna pitanja razmatraju u razumnom periodu i da spreči organe i druge zainteresovane strane da budu u stanju nesigurnosti u dužem vremenskom periodu (vidi: odluka ESLJP-a, *P.M. protiv Ujedinjenog kraljevstva* br. 6638/03, 24. avgust 2004. godine, vidi: odluku ESLJP-a *Olivier Gaillard protiv Francuske*, br. 47337/99, od 11. jula 2000. godine, vidi: odluku ESLJP-a-*FranzHofstädter protiv Austrije* br. 25407/94, 12. septembra 2000. godine).
44. Ovaj rok takođe omogućava potencijalnom podnosiocu zahteva da razmotri da li želi podneti zahtev i, ukoliko želi, da odluči o konkretnim žalbama i argumentima koji se trebaju pokrenuti (vidi: odluku ESLJP-a, *O'Loughlin i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, predstavka br. 23274/04), a istovremeno olakšava verifikaciju činjenica u ovom slučaju, s obzirom na to da tokom vremena bilo koje pravilno razmatranja pokrenutih pitanja postaje problematično (Vidi: odluku ESLJP-a, *Nee protiv Irske*, br. 52787/99 i 30. januara 2003. godine).

45. Ovo pravilo određuje vremenski rok za kontrolu koju sprovodi Sud i upozorava pojedince i državne organe o roku nakon kojeg takva kontrola više nije moguća (vidi: odluku ESLJP-a *Walker protiv Ujedinjenog kraljevstva*, br. 34979/97, 25. januara 2000. godine, vidi: presudu ESLJP-a *Sabri Güneş protiv Turske*, od 29. juna 2012. godine, stav 40).
46. Stoga, Sud smatra da zahtev podnosioca nije podnet u zakonskom roku koji je propisan u članu 49. Zakona i pravilu 39 (1) (c) Poslovnika. Shodno tome, Sud utvrđuje da je zahtev podnosioca neprihvatljiv, jer je zahtev podnosioca podnet van roka koji je propisan zakonom.

IZ TIH RAZLOGA

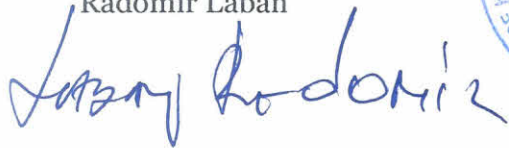
Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 49. Zakona i u skladu sa pravilom 39(1) (c) Poslovnika, 5. novembra 2018. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Radomir Laban

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

